

Meer dan tweehonderd jaar 'Logement aan de Ee' oftewel 'De Watersport'

Een paar weken geleden werd het waarschijnlijk oudste horeca-pand van Woudsend, Café Restaurant 'De Watersport' flink uitgebreid en inmiddels heeft een groot deel van de inwoners al een kijkje in de vernieuwde benedenruimte kunnen nemen. Derde generatie Frans van der Molen jr en partner Michaela Postma konden veel felicitaties, bloemen en cadeaus in ontvangst nemen, evenals complimenten over de verbouw en inrichting. Met een uitbreiding van zo'n 50 vierkante meter, gerealiseerd in 10 weken tijd en met een andere indeling ziet het er prachtig uit, ook door de fraaie lichtinval van het nieuwe gedeelte.

Ik kom er later in dit verhaal nog op terug, maar via gegevens die ik haalde uit een verhaal van Herman Deden over de familie Kraan duik ik eerst in het verleden. Als eerste wordt er betreffende het pand de naam gevonden van Jan Tjeerd Nolles. Hij dreef het veerhuislogement aan de Ee al vóór 1818, maar er kan bijna met zekerheid worden aangenomen dat het al ettelijke jaren ouder is. Na zijn dood in 1841 namen zijn weduwe en moeder het over. Deze familie had sinds 1829 ook café 't Hooghuis (thans 't Hoekje) in bezit. Tjeerd Jan, de zoon van Jan Tjeerd, wordt in 1846 samen met zijn moeder de nieuwe eigenaar van beide etablissementen.

Twee jaar later komen de panden te koop of te huur te staan wegens verhuizing van de families naar IJlst. Nieuwe uitbater van het veerhuis/logement aan de 'publieke vaart' wordt Roelof Cornelis Wielsma. Hij had in die jaren ook een grossierderij in dranken in de Midstraat. Uit oude stukken blijkt dat Wielsma niet hield van belasting betalen en zich vaak niet aan de

regels hield. Diverse keren werd hij daarvoor beboet en veroordeeld. Dat deed de nering geen goed en in 1861 wordt het logement te koop of te huur aangeboden (dat blijkt niet altijd duidelijk uit oude papieren) en wordt de hele inboedel twee maanden later geveild om de belastingaanslag van 600 gulden (!) te kunnen betalen. Een deel van de boedel en drank werd overgenomen door Sjouke en Syberdina van der Meulen in mei 1862. Er verandert in die jaren veel in Woudsend.

Bereikbaarheid

In 1858 werd vanaf de straatweg Lemmer-Sneek een weg aangelegd naar Woudsend en in 1862 wordt 'eener kapitale brug' over de Ee aanbesteed en gebouwd. In 1869 beginnen Sjouke en Syberdina in het pand in de Midstraat een groothandel in café- en horeca-artikelen. Kastelein en logementhouder aan de Ee wordt Gerben Joukes van de Weij. Na hem werd Douwe Halbertsma de eigenaar. Hij overlijdt op 36-jarige leeftijd. Na zijn dood wordt door de weduwe per advertentie in 1885 aangeboden: *Logement te Woudsend, met plein, doorreed, ruime stalling, gelegen aan vaarwater, bij de brug, met aanlegplaatsen van verschillende Stoomboten en aan den Rijdweg.*

De nieuwe eigenaar wordt de 23-jarige Hendrik Reitsma. Hij overlijdt in 1928 en de zaak wordt voortgezet door zijn weduwe. Zij verhuurt in 1946 –als ze op leeftijd is– het café eerst aan J. Scholte en twee jaar later aan A. Andela. In deze tijd wordt voor het eerst de naam 'De Watersport' vermeld. Eerder heette het ook wel 'Het wapen van Wymbritseradeel'. De weduwe Reitsma bewoonde twee kamers op de bovenverdie-

Een oude foto van 'De Watersport' aan de Ee in Woudsend. Het pand is dus ooit wit bepleisterd geweest.

Een foto uit 1902 van de brug met op de achtergrond het 'Logement met Biljart' Reitsma.

V.l.n.r. Maurits Kuipers, ober Tinus Visser, Matthijs Coehoorn, Fim Kuipers, Andela (eerdere eigenaar van De Watersport) en mevrouw Andela.

ping, met eigen opgang en blijft daar nog enkele jaren wonen wanneer in 1951 de zaak wordt overgenomen door de familie Kuipers. Tot zover een beknopt overzicht uit oude archieven.

Familie Kuipers

Maurits en Fim Kuipers uit Bakhuizen hadden daar een fourage- en kolenhandel. Maurits moest op doktersadvies uitkijken naar ander werk, nam in 1951 'De Watersport' over en betrok met vrouw en 6 kinderen in de leeftijd 5 tot 14 jaar de bovenverdieping.

Johannes, de oudste, kan zich huurder Andela nog wel herinneren en ook de weduwe Reitsma, een lieve oude dame. Vanaf het begin heeft de familie zich in Woudsend thuis gevoeld. Het was de tijd waarin de autoweg naar Balk werd aangelegd door een bedrijf uit Arnhem en dat betekende voor de familie Kuipers veel mensen 'in de kost', dus een drukke periode. Er waren 6 hotelkamers 'met eigen wastafel' en twee toiletten beneden. Een drukke periode waarin Maurits zich voor-

namelijk bezighield achter de bar met de vaste klandizie en tussen de middag met de vertegenwoordigers en Fim druk was met de hotelkamers, de boekhouding, de keuken en andere werkzaamheden. Zij was het ook die in Den Haag examen deed en de horeca-papieren behaalde.

Ook Johannes en broer Sjoerd hielpen in de vrije tijd mee en later ook de meisjes. Nooit tegen hun zin en elke zaterdagavond schoof de hele familie eensgezind aan tafel; dan zorgde Fim voor warme knakworsten, werd er een glaasje geschonken en werd de kas opge maakt van die week. Johannes ging voor de verhuizing naar Woudsend al naar de Ambachtschool in Bolsward en koos -naar later bleek een gouden greep- voor het vak Metaal. Hij was altijd in de smederij in het dorp te vinden. Op dansavonden, eerst beneden in een zaaltje achter schuifdeuren, waar nu het biljart staat en later op de bovenverdieping draaiden de jongens plaatjes op de pick up. Op een gegeven moment werd besloten een ijzeren steunbalk tegen het plafond te plaatsen omdat de vloer enigszins ging deinen. Die balk zit er nog steeds, goed voor een leuk verhaal!

Maurits en Fim Kuipers achter de bar van de Watersport.

Wanneer er tijdens dorpsfeesten dansen was in de garage bemande Johannes met (toen nog z'n verzekering) Rika de geïmproviseerde bar. Heit had van tevoren op de tegelvloer kwistig balpoeder gestrooid. Een mooie tijd. Jarenlang was Woudsend ook een geliefde plek voor sportvissers, dus stonden Johannes en Sjoerd regelmatig om een uurtje of vier op om de vissers van het nodige te voorzien en doken daarna weer even hun bed in. Maurits en Fim hadden in de gaten dat hun kinderen geen animo hadden om de zaak over te nemen. Zij konden hun eigen keuze maken qua school en werk. Vanwege de gezondheid van Maurits werd de zaak in 1965 verkocht en betrokken Maurits en Fim een huis aan de Vosseleane waar ze nog een aantal mooie jaren samen hebben gehad.

Drie generaties Van der Molen

Kuipers verkocht De Watersport in 1965 aan Hoekstra. Die stond zo'n twee jaar aan het roer en verhuurde het korte tijd aan Roel Schilstra. Hierna kwamen Frans en Baatsje in 'De Watersport', eerst als huurder, later werden ze eigenaar en gingen er ook wonen. Zij hadden al enkele jaren horeca-ervaring.

Hun start was als volgt: Frans en Baatsje namen als huurders in 1963 het café-pand (helft van huidige 't Hoekje, in het andere deel zat nog bakkerij Huberts) over van Gerrit de Jong. De overname kwam tot stand door een toevallig praatje. Baatsje hoorde dat de toenmalige uitbater ermee wilde stoppen en na lang wikken en wegen besloten ze de stap te wagen. Eerder werkte Frans bij de zuivelfabriek Woudsend en Lankhorst Sneek. Zoon Frans (senior) was toen 4 jaar. Baatsje haalde de horeca papieren (eerst Verlof A, later Verlof B = sterke drank) en de zaak liep goed.

In 1967 kwam voor hen 'De Watersport' in beeld, opnieuw een belangrijke stap. Eerst dus als huurder van eigenaar Hoekstra. In die tijd waren er nog veel vaste hotelgasten, onder andere via Woudsend Verzekeringen en kostgangers. Later werd met dat gedeelte gestopt want het was heel veel werk. Daarnaast was het toerisme en met name de watersport sterk in opkomst, en de eisen die aan de horeca werden gesteld werden steeds strenger. Dat betekende een andere bedrijfsvoering. In 1969 wilde Hoekstra het pand verkopen en werd het eigendom van Van der Molen. Er werd in de loop der jaren meerdere keren intern verbouwd.

Frans en Baatsje van der Molen toen zij de zaak runden.

In 1977, Frans was toen 40 jaar, moest hij er om gezondheidsredenen mee stoppen. Er werd een huurder gezocht, en dat werd Bennie Plekenpol, een Twentse familie die er woonde tot 1986. Frans en Baatsje kochten de pastorie op de Eewal van het bisdom Groningen (tegenwoordig het huis van Hogenhout) en maakte die geschikt voor dubbele bewoning. De andere helft werd betrokken door Nico (hij werkte bij Frans) en Hennie van der Werf.

Zoon Frans was toen 17 jaar en had wel interesse om in de horeca te gaan, maar werkte eerst een aantal jaren in de verpleging. Later volgde hij de horecavakopleiding en in 1986 namen hij en zijn vrouw

Jantsje Bijlsma de zaak over. Hun zoon Frans (jr) was toen 1 jaar. Zij zwaaiden er de scepter tot 1999. Toen deed zich de gelegenheid voor dat Frans in Balk een restaurant kon overnemen en kwam Timo Slump in beeld die De Watersport pachtte tot hij en zijn gezin in 2014 naar Grou vertrokken. In de tussenliggende jaren werden diverse interne verbouwingen uitgevoerd, maar ook grote, zoals een nieuw dak.

En nu staat dus de derde Frans van der Molen aan het roer, samen met Michaela. Beiden hebben ruime ervaring in de horeca. Frans volgde de Horeca vakschool in Leeuwarden en liep stages op diverse plaatsen in het land. Hij vindt het prachtig om het familiebedrijf voort te zetten. Ook zij wonen –met dochtertje Femboven de zaak en kijken terug op een drukke maar geslaagde verbouwingsperiode. Op de bovenverdieping is ook nu nog een vergaderzaaltje voor wat meer besloten bijeenkomsten. Beneden kwam het biljart op de plaats van de vroegere bar en werd ook een groot deel van het interieur vernieuwd.

Frans van der Molen jr. met zijn partner Michaela Postma zetten het familiebedrijf voort (foto Jan Osinga).

Over de buitenkant van de nieuwe aanbouw waren de meningen in het dorp wat verdeeld, maar het was de Welstandscommissie die besloot dat dit plan de voorkeur had. Frans senior had in voorgaande jaren ook al pogingen gedaan om vergunning te krijgen voor uitbreiding, maar pas na overname van gemeente Wymbritseradeel door Súdwest-Fryslân werd er positief op gereageerd. Er zijn nog enkele verbeteringen die gedaan moeten worden, zoals het plaatsen van een hekwerkje tussen de rijweg en het iets lager gelegen achterterras. Voor de veiligheid liggen er nu tijdelijk drie keistenen. Frans gaat ook nog met de gemeente contact opnemen om de situatie ter plekke veiliger te maken, want er wordt veel te hard gereden. Met deze uitbreiding, mooi op tijd klaar voor het aankomend seizoen, kunnen ze weer jaren vooruit.

Hilly Westerhof